

Landskap: *Blekinge.* Upptecknat av: *Zelin Jansson.*  
 Härad: *Bräkens lfd.* Adress: *Jernarikt, Kulläkra.*  
 Socken: *Oljelult.* Berättat av: *Maria Nilsson.*  
 Uppteckningsår: *1934.* Född år *1854* i *Oljelult.*

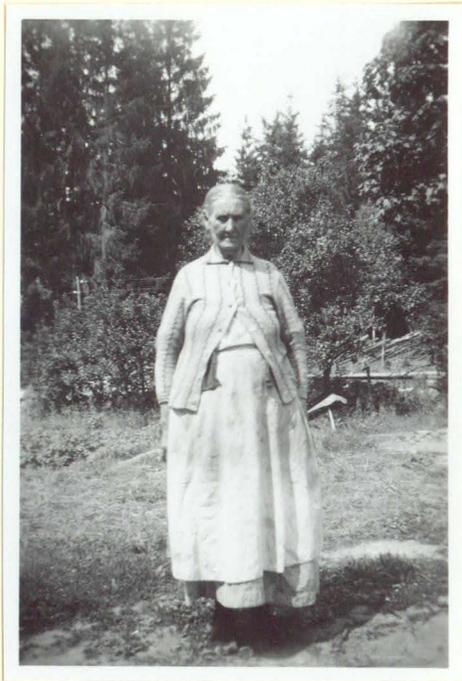
Uppteckningen rör	<i>Skogsmanan</i>	<i>sid. 1.</i>
	<i>Tornben</i>	<i>" 2.</i>
	<i>Gluppon</i>	<i>" 3.</i>
	<i>Maran</i>	<i>" 4.</i>
	<i>Förbud</i>	<i>" 5.</i>
	<i>Se sin tillkommande</i>	<i>" 6.</i>
	<i>Lyle</i>	<i>" 7-9.</i>
	<i>Väderliks tecken</i>	<i>" 10.</i>
	<i>Genväderliken</i>	<i>" 11.</i>
	<i>Bayningskornan o. barnet</i>	<i>" 12-16.</i>
	<i>Prognis</i>	<i>" 17.</i>
	<i>Skärskedagen</i>	<i>" 18.</i>
	<i>Sködseder</i>	<i>" 19.</i>

Skriv endast på denna sida!

*18 sidor. 1 foto.*

4505

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV



*Maia Nilsson, Öjehult*

Skriv endast på denna sida!

Skogsrunnan.

Det var en karl, som råkade ut för skogsrunnan, men han gick aldrig före lönnan. Men han lade lönnan på axeln och sköt bakåt och råkade lönnan. Och då var det ingenting annat än lönnan än några skickspåsar. Se. Lika vilde belocka Karlar. Det fanns nog något annat för i världen.

Tomben.

De hade Tomben för, och han ville, att  
allting skulle vara i ordning, där han var. De bråk-  
te både ut med till honom. Beh de som hade Tomben  
skulle ha god tur. Jag vet inget ställe, där det var  
Tomben, men det skulle vara på ordentliga ställen.

Gluppsom.

Gluppsom var de kända för. Hennes skul-  
de de akta sig för julmat, för kom hon så sprang  
hon mellan benen på dem. Hon hade något i mun-  
nen, och kunde de bli från hennes del, så var hon  
inte farlig.

4

Blekinge  
Brotene rd  
Öjshult  
1934

4505  
Marian  
Ber. Maria Nilsson  
Född 1854 i Öjshult

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

4

När maran kommer till en, så börjar det vil  
fölkerna och klyper upp och lägger sig på bröstet  
och vil kräva en. Min sväger blev riddan av maran,  
och han sa, att han kände det så vär, och han tog  
åt det, och då lyckte han, att det var som ett luddet  
krävt, som låg där. Hia mig! De trodde, att somliga  
människor var maror, men jag vet inte, hur det var.  
De sa också, att maran arbetade med lästarna, så  
att de var alldeles svelta när folk kom i stallet på  
morgnarna. De brukte långa en almsvaska i stal-  
let för att bli fri maran. Jag frågade, varför de gjorde  
så, och då sa de, att den som led lästarna om nåt.  
serna skulle ha almsvaskan och kätens, i för att den  
skulle låta bli lästarna.

4505

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

5

Förebud.

Förebud kan en få lösa, när en väntar  
någon. Då kan en få lösa dem gå, innan de kom-  
mer. Men det är bara förebud.

Skriv endast på denna sida!

Se sin tillkommande.

Här i Bjelkull var det några flickor, som skulle sitta en natt och se, vilken de skulle få till fästemannar. De skulle inte äta, eller dricka på dagen och inte säga någonting. Men de blev rädda, för det spökade på aftonen. Se, det var fuligare, än de trodde. — De kunde göra det vilken natt som helst.

Lyfte.

7

När de byggde om La'gårdens läsa hade de ett sådant besvär med lönsen. På kvällen flog de upp i ett träd, och Gustafas hustru Selma, fick La dem och bära in dem i vedboden. Lönsen skulle förlis. Och Selma var på det viset då, och när flickan var född. Skrek hon alltid vid 5-6 tiden på kvällen. "Det är lyfte" sa jag. "Nej men" sa Selma. "Lyfte finns inte" - "Ja, då. Vad gjorde ni med lönsen om kvällen?" De talte de om det. "Ja, då var vi det" sa jag. "gå genast ut och hugg huvudet av en lömska och ta blod av den; tvätta sin lömska och lag det välut och tvätta barnet med!" Det gjorde hon, och barnet blev bra.

En gång så hade ett av brudens barn  
svårt plitor där baka, och det svor. Då hade Selma,  
när hon var på det viset, sagt sig, där de haft varmt  
bröd liggande. Jag tog en kaka bröd, när jag bakke,  
och sked ut den. Och den innan som blev då tog  
hon och tvättade barnet und, och plitorna var som  
struken bort.

Men talte om, att när vi bodde i Hum-  
naniåla, så var där så många plommonträd. Och  
när de flockade in plommonen, hade man satt sig  
på en soffa där det låg några plommon. Lise  
Larsen föddes jag, och då hade jag liksom ett  
stort plommon på lävel. Rätt var det. "Ja", sa man,  
"jag vet nog, vad det är, men jag kan inte göra något  
förän plommonen börja mogna." När plommonen  
då kom, tog hon ett plommon och luggade och  
skrik på. Men det var inte rätt, så det hjälpte inte.  
Då väntade hon till de blev röda, och då gjorde hon  
om det. Och nu gick det där. Men syndes länge.  
Helst skulle en boka lyfte på mig och nå, men det gav  
man sig inte tid till. Och de skulle inte läsa barn som  
blivit begjorda, se sin mors döds, men det tror jag inte gör  
något.

Väderleksboken.

Karl Johannessson läse borta sig för en tid.  
sina: "Nu när de skall bärja till, får de mest regn". -  
"Hur vet du det?" var det någon som frågade. "Jo, jag  
betraktar vintergatan på lästun och så blir det jag  
upp, hur den är. Se, där är ett ställe som är vattent och  
ett som är tyst, och det kan man se det på."

4505

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

11

Genvädersleken.

En gav akt på genvädersleken. Han skrev  
upp på löstbl. lundant värdet var då, och utaf  
det kunde han se, lundant det skulle bli på väsen.

Taxon, som lofades barnsängskvinnan och det  
odöpta barnet.

Tunnan den som fött barn var kyrkba-  
gen, var det, som om allt out kraft maket med  
hemme. I vaktet, som de tvättat hemmet och barnet  
i, skulle de lägga skåp och eld i, innan de slog  
ut det. För att bli fri det där olycket skulle de  
lämna ut en av barnets pinker. På ett ställe  
gjorde de det, och där var hundens jämt och godde  
beröring det. Se han såg nog, vad det var för nå-  
got, fick ingen annan såg det. De skulle också  
lägga skåp på bröstet på barnet, innan det var döpt,  
och modern fick inte gå ut, förän hon var kyrk-  
tagen; för då kunde urken få maket med den.

B.H.

Mynt. Relin Jönsson  
4505 1 berättelse

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Bräbne hd  
Öjebukt o:o  
1934

Ben. Maria Nilsson  
f. 1859 i Öjebukt

13

Jons Jönssons Relin berättade för mig,  
att när hon fått barn, kunde de gå fram till väg-  
gen och dra listan av barnet på den ända  
fram till dörren. Det var mycket, som ville åt barnet.

På ett ställe i Gunnaragölsområdet hade en  
fädd barn, och hon var bra igen efter det. En dag  
kom en främmande karl dit, och hon gick ut i  
kyrkan och skulle baka kaffe. Men hon kom inte  
tillbaka. Då gick hon ut i kyrkan, men hon var  
inte där. Karlen släppte då ut hundarna, och den  
för genast var till sjön, och där var hon och skulle  
jätt bli dragen i sjön, men de fick henne  
igen. Hon badade bli om, att någon hade bevakat  
på dörren, och när hon hade öppnat, stod där en  
stor häst och drog ut henne.

En löpareddokke till Ruders Olsson hade  
fått ett barn, och hon läkade ut för något obgg.  
De måste hålla henne. Ruders Olsson red då till  
Fääl Olebröm i Backaryd och frågade honom vad  
de skulle göra. Fääl sa då: "Håll skall du få ett  
band med du skall inte gå till henne och binda  
på henne det i kväl, utan genast gå in, när du  
kommer hem. Och bara håll du! Ber dig inte om  
ifall du lyckas bron är uppriven utan bara håll!"  
Och han tyckte bron var uppriven, men han bara red.  
När han kom hem, så han till pojken att ta in lästern.  
Själ gick han in, och det var öfver honom i dörran.  
Dagen efter gick han till flickan och laut om henne  
bäddet, och hon blev bra igen.

4505

Jmt. Elin Jansson  
 Ben Maria Wikman  
 Jönd 1854

LUNDS UNIV.  
 FOLKMINNES-  
 ARKIV

16

Blökinge  
 Aralene lod  
 Olshult  
 51934

Och förs kunde de få barnen förbytta. De  
 kunde bli förbytta, som de var döpta också. - Ennå,  
 min sön svärmor, talade om, att i Backaröd var det  
 någon som hade ett barn med sig ute, när hon arbe-  
 tade, och när hon skulle ta det upp sig in, var det  
 förbytt. Det var litet och tydde inte på. Själva klä-  
 derna var förbytta. Du som sig, att det inte var det  
 rätta barnet, så, att hon skulle ta och kasta in barn-  
 et i ugnen, när hon eldat. Men när hon valde barnet  
 på gräslan, så kom de och tog det, och hon fick sitt  
 eget igen.

4505

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

17

Ärsgång.

Är jubelatt skulle de gå ärsgång. De fick inte ha sett någon eld på dagen. Det första det blev litet 'lockummat', skulle de gå. De skulle se, var det skulle bli begraving under året, och när de kom dit, skulle de se så mycket folk gå där. Och så skulle de se, om det blev gammal gröda. Där skulle det så fint i säden, men skulle grödan bli dålig, så lärde de, hur de högg i skannan, och det skapade så. Jag har talat med en i Tingöns socken, som brukade gå.

Skäratorsdagen.

Skäratorsdag skulle en looper kättingar till Blåkulla. Och den dagen stal de mjölk från andras kor. Då skulle de stå på fältsdyngan och säga: "Din mjölk i minna bytte!" så skulle deras kor mjölka stora och nabans mindre. Nu kanl kom och fick se en kätting stå där, men han svarde leums något lett, och då blev det inget av ured lommen fölleri den gången.

4505 Aljehant, Bl.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

19

Skördesseder.

De skulle lämna kvar en uk på åkeren, när de tog in säd. Det var som om någon skulle ha sagt det. "Vi ska inte ta' allt", sa de till mig, då jag var med. "vi ska lämna en uk för annars kan det inte bli något till nästa år." Men de gjorde inte den sista uken större än de andra.

nr 19/10